



# Naleraq

11.10.2022

UKA2022/114-132

Hans Enoksen, Naleraq

**Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisinut inatsisip allanngortinneqarnissaanut inatsisatut siunnersuutip (Sullivimmi tarnikkut avatangiisit, isumannaatsuuneq aamma peqqinneq pillugit suliffeqarfiup suleqataanera, sulliviit naliliiffigineqartarnerinut piumasaqaatinik sukaterineq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup qisuariaateqarnissamut periarfissaanik anner-tusaaneq, paasissutissanik katersuineq, suliarinninneq aamma ingerlatitseqqineq, suliffeqarfinnik isumaqatigiissuteqartarnerup ingerlasarnera, pillaatissiissutinik sakkortunerulersitsineq il.il.) Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassa.**

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

**Sullivimmi avatangiisit aammalu suliffimmi iluarisimaarinninneq pitsanngoriaateqarnissaanut suliniutit tigussaasut aallaavigalugit sulinngitsoortarneq qanoq annikillisarneqarsinnaaneranut Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatiliornissaa anguniarlugu Naalakkersuisut peqqusinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Oqaaseqaat suliniutit qanoq ataqatigiissaarneqassanersut atuutsinneqalissanersullu siunnersuutinik tunniussissaaq.**

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisinut inatsisip allanngortinneqarnissaanut saqqummiunneqartoq ataatsimut isigalugu ulluinnarni inuunermut sulliviit eqqarsaatigalugit sunniuteqartorujussuummat malunnarpoq piffissaqarnerunissaq pisariaqaraluartoq.

Inatsisissaq sammineqartoq allannguutissai ilanngullugit pappiararpassuarnik tunngaveqarpoq neriuppunga paasissutissat tamatta isummersornissamut annertuut pissarsiarisimassagigut.



# Naleraq

Taamatut oqarnitsinnut tunngavigaarput avatangiisinut inatsisip allanngortinneqarnissaanut atuagassarpasuit, qularinngikkaluarpara tamatta naallugu atuarsimassagipput. Kisiannili taamaattoqarsimnissaa ilimaginngilara immaqaluunnit ilaasa quppersimanaviannngilaat. Toqqaannartumik inatsisartut ilaasortat taamatut nalilersunngilakka. Kisiannili ataatsimiittarnerput taamak tuaviortigisumik ingerlanneqartartillugu pitssutsit pitsaanerulernaviannngillat. Taamatut pissuseqarluni inatsisiliorniartarnerit allanngortittariaqarpagut tupinnangitsumimmi qarsupitagut annertusaqaat angummassinnaaneq ajoratta tamaasa atuassallugit.

Sulisut illersorluarneqassappata taamaallat piffissap sulinerup iluinnaani ingerlanneqartassappat tulluannngilaq, tamannalu allanngortitassat ilagaat, tassalu suleqatigiinnermi atukkat aallaavigalugit suliffiup avataani aamma sulisut illersorneqartarnissaat. Assersuutigalugu suliffik pillugu nakuusertoqarsimappat taamaliornikkut sulisut annertuumik toqqissisimajunnaartarput isumannaatsumillu inatsisitigut illersugaanissaat pinngitsoorneqarsinnaajunnaartarput taamaattumik Suliffeqarnermut ministeri malittarisassaliorsinnaanera atuutilersinneqarnissaa pissusissamisoortoq oqaatigissavarput.

Aammalu Sullivinnik nakkutuliisoqarfiup sulisunik eqimmattanik oqaloqateqarsinnaanngussaaq sulisitsisumik akuerineqanngikkaluarluni tamannalu iluarisimaarnarpoq tassami sulisoq ernumateqarani sulinermi ajornartorsiutinik nalaanneqarsimasunik saqqummiussaqaarsinnaanngussammat.

Malunnarpoq amerlasuutigut aaqqitassaqartartoq taamaattumik sullivimmi avataangiisit pillugit eqaannerusumik malittarisassiorsinnaaneq anguneqassalluni tamannalu soorunami iluarisimaarnarpoq.

Amerlasuutigut tusartuarparput nunatsinni sanaartorfinni assigisaanilu ilaatigut ajutoornerit aammalu ajuusaarnartumik toqumik kinguneqarsinnaasartut tusartarpagut. Sapinngisarput tamaat pissutit tamakku pinngitsoortinniartussaavagut suliffimmut attumassuteqanngikkaluaruttaluunniit apuuttartigit tassami amerlavallaqaat sullivinni mianersualliornikkut ajortoortarnerit.

Kiisalu nunatsinni sullivimmi avatangiisit pillugit unioqquitsinermi akiliisitsisarnerup qaffanneqarnissaa iluarisimaarlugu oqaatigissavarput. Pissutsimmi ilungersunartut tamakku ilaatigut ajutoornermik pinngitsoortitsisinnaagaluartut uniorpallaarunannngilaq ilaatigut malinneqanngitsoortarneri.



# Naleraq

Inatsisartuni sulinerput pitsaanerulersittariaqarparput oqaluuserisassat inatsisiliornerillu tamarmik pitsaanerusumik suliarineqartalissappata tamanna pinngitsoorsinnaangilarput. Tassami quppernerpassuarnik imalinnik oqaluuserisassaqaqtarnerit sukumiinerusumik suliarineqartassappata ataatsimiittarnerit ataavartunngortittariaqartut oqaatigerusupparput, naammagittaalliutaanngilaq pitsaanerusumillu sulinissatsinnut piumasagaatitut isigeqqarput.

Taavalu Anna Wangenheim Demokraatit siunnersuutaa oqaaseqarfigissavarput. Uggornaq siunnersuut soqutiginarpoq nunatsinni napparsimaneq pillugu allatigullu sulinngitsoortarneq annertuuusoq oqatigineqartarpoq tamannalu ilumoortuusoq uagut aamma naqissuserusupparput sunaliuna pissutaasoq napparsimanagerit allallu sulinngitsoornerit taamak amerlasartiginerannut.

Nunatsinni ulluinnarni atukkagut aamma qiviarnissaat pingaartorujussuuvoq eqqarsaatigissallugu inuimmi atugaat assigiinngitsorujussuupput pingaartumik ulluinnarni inuuniarnermi atugassarititaasut eqqarsaatigalugit, tassami inuuniarnikkut atukkagut aallaavigalugit amerlasoorpassuartigut inuunerput sunnerneqartarmat allaat amerlasuut inuuniarnikkut angummaniapiloortarnertik napparsimassutigisarlugi.

Tamattami nalunngilarput inuit aningaasarsiornikkut ingerlallualeraangamik nuannaarnerulerlutillu nukissaqarnerulertartut tamannalu ilaqutariit ingerlalluarnerulernerannik kinguneqartartut nalunngivipparput.

Ukiuni makkunani inuuniarnikkut atukkagut assigiinngeqaat pissakinnerusut pissaqarnerusullu qiviaraanni ulluinnarni inuunermi atukkagut assigiinngissutaat annertusiartuinnarpoq soorunami tamanna aamma sunniuteqarpoq inuuniarnikkut artorsanerit ernumanerit pissutigalugit napparsimanagerit pilersinneqartarput pissutsillu tamakku ilanngullugit eqqartortariaqalerpagut.

Assersuutigalugu nunaqarfinni suliffiit qiviaraanni sipaarniarnerit pissutigalugit sulinerit sivikilisarneqartarput tamannalu sulisartunut assut ajornartorsiornermik kinguneqartarput allaat suliarternissaq kajumminnarunnaarluni tamakkulu inuup artorsarneranik kinguneqartarput allaat sulineq imminut akilersinnaajunnaartutut ittarpoq ulluinnarni inuuniarnikkut atukkat sulinikkut nammaneqarsinnaajunnaartarlutik tassami suligaluarlutik akiligassat nammassinnaajunnaartarpaat amerlasuullu toqqaasariaqartarput sulineq imminut akilersinnaajunnaaraangat pisortanik ikiorsiissutitut saattariaqartarput ilaqutariit akiligassaminnut matusissutissanik pissarsisinnaajumallutik.



# Naleraq

Naalackersuisut siunnersuuteqartumut akissutaat assut pikkunaatsoornarpoq siunnerfinnik ersarissu-  
mik qanoq iliortoqarsinnaaneraniq sulisartut allallu sulinngitsoortarnerit pitsaanerusumik ikilisar-  
lugit angusaqarnissamik annerusumik tikkuussaqaqngimmata.

Nunatsinni sulisinnaasut tamaasa atorfissaqartippagut tamannalu timitalerneqassappat inuit  
sulisinnaasut qaammarsaaffigisariaqarput. Assersuutigalugu suliffigissaasut innuttaasunut  
qaammarsaanerusariaqarput amerlasuujulluta nalugunarpaput suliffigissaasut qanoq  
attavigineqarsinnaanersut aammalu paasissutissiisarnerat sukut malinnaavigissallugu.

Assersuutigalugu sulinermi piffissaq qasuersaarfiusussaq qanoq sulisartunut qaammarsaassutigi-  
neqarpat? Peqqinnaartunik avatangiiseqarneq sulisorpassuarnut eqquutsinneqarneq ajorpoq. As-  
sersuutigalugu nunaqarfinni eqqaavilerinermik suliallit atugaat akuersaarneqarsinnaanngitsut suliffi-  
gissaasunik ilisimaneqarnerpat? Qiteqqutarfeqanngitsut uffarfissaqanngitsut akissarsiat minnerpaar-  
taanik akissarsialersukkat suliffigissaasut qaqugu takussavagut sullivinnik pitsaanerulersitsiniartus-  
sat angalaanerusariaqarput pingaartumik peqqinnartumik avatangiiseqarnissaat eqqarsaatigalugu.

Nunaqarfiit ataatsimeersuarneranni assorujussuaq eqqaaveqarnikkut ajornartorsiutit eqqartorneqar-  
put. Atortorisat amigaataasut assartuinerit assartukkallu amerlasuutigut oqimaakkaluartut kivittaari-  
nerit assartuinerillu inuup nukinga atorlugu ingerlanneqartarlutik ilaatigullu aamma timi innarler-  
neqarluni aamma anartarfinnik eqqaanermi atugassarititaasut ajorluinnartut taamakkaaluartoq  
massakkumut sulii qanoq iliuuseqarnissamik tikkuussisoqaqngilaq qanoq aaqqiiniartoqassanersoq.

Taamaattumik suliffigissaasut taaguutaannarmik atussanngikkunik Nuup avataani illoqarfiit  
nunaqarfillu ornittariaqarpat amerlasuutigut illersorneqarsinnaanngitsumik suliiqqarfiit  
amerlasuut sulisuminnut atugassaqaqtitsisarmata.

Naalackersuisut siunnerfinnik sunik tikkuussiniarnersut uani takusinnaanngilarput taamaallaammi  
innersuummassuk suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit piumaffigalugit sulinngitsoortarnerit  
qanoq annikkilisinneqarsinnaanersut piumaffigissallugit. Taamaattumik kaammattuutigeqqissa-  
varput paasisitsiniaaneq annertussaqqullugu Naalackersuisut suliaralugu aallartissagaat.